

POSTANOWIENIE

30 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 30 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej w P.
przeciwko P.1 spółce akcyjnej w P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 31 marca 2022 r., I AGa 286/21,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie, w jakim dotyczy ona oddalenia apelacji P.1 spółki akcyjnej w P.,**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie,**
- 3. zasądza od P. spółki akcyjnej w P. na rzecz P.1 spółki akcyjnej w P. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka P.1 S.A. w P. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, oddalającego apelacje obu stron w sprawie o zapłatę przeciwko P.1 S.A. w P. Orzeczenie to zaskarżone zostało w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Nie

skonkretyzowała jednak dostrzeganego w sprawie problemu, poprzestając na przedstawieniu wywodów mających świadczyć o nietrafności – w przekonaniu powódki – dokonanej przez Sąd drugiej instancji wykładni łączącej strony umowy. Zdaniem skarżącej dyrektywy wykładni umów nie zostały wyczerpująco unormowane w art. 65 k.c., gdyż kontrakty należy analizować z uwzględnieniem właściwości (natury) stosunku zobowiązaniowego; wykroczenie poza tę naturę skutkuje bowiem nieważnością umowy.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki jest przewidziany przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć zatem taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawiona przez skarżącą problematyka, ujęta w dwóch powiązanych ze sobą pytaniach i wsparta szerszym uzasadnieniem, nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w opisanym wyżej rozumieniu. Powódka nie zidentyfikowała konkretnego problemu, a wywody zawarte we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – mimo że prowadzone na określonym poziomie ogólności – w istocie nakierowane są na zwalczanie oceny prawnej dokonanej przez Sąd Apelacyjny. Wspomniana ocena nie została przy tym wiernie zrekonstruowana. Skarżąca sugeruje bowiem, że odtworzona przez Sąd drugiej instancji treść stosunku prawnego stron wykracza poza ramy swobody umów, gdyż powódka miałaby być rzekomo zobowiązana do tego, by „zgodnie z każdorazowym życzeniem” pozwanej „ciągle i bezwarunkowo przyjmować i rozładowywać każdy nominowany tankowiec w terminie jednostronnie określonym” przez pozwaną. Tymczasem Sąd Apelacyjny przedstawił zgoła odmienne stanowisko (s. 9-12 uzasadnienia). Problem prawny dostrzegany przez powódkę nie występuje zatem w sprawie.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że argumentacja skarżącej nie wskazuje na to, by relacja między art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 353¹ k.c. stanowiła rzeczywisty, poważny problem prawny. Wstępnie wypada przypomnieć, że art. 353¹ k.c. dotyczy umów zobowiązaniowych, a nie umów w ogóle, a ponadto odnosi się do kształtowania treści lub celu stosunku zobowiązaniowego. Nadto oczywiste pozostaje, że treść przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym przede wszystkim przepisów normujących stosunki prawne danego rodzaju, stanowi istotny kontekst interpretacyjny dla odczytania wszystkich oświadczeń woli (art. 65 § 1 k.c.). Dostrzegany przez skarżącą problem jest zatem wyłącznie pozorny, a przy tym – o czym była już mowa powyżej – wyrasta z błędnego odczytania stanowiska Sądu drugiej instancji.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Skarga kasacyjna podlegała nadto odrzuceniu w zakresie, w jakim skierowano ją przeciwko apelacji pozwanej. Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w tej części było bowiem korzystne dla powódki, wobec czego nie miała ona interesu prawnego (*gravamen*) w jego zakwestionowaniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(M.M.)

(r.g.)